

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/I/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Govorica materinega jezika

»Najbolj me boli, da se ne bom nikoli mogel do konca pogovarjati s svojima otrokoma. Drug jezik govorimo in različnima deželama pripadamo.«

Kako čudno, da sem šele na drugem koncu sveta, ob stavku izgovorjenem pod vročim avstralskim soncem, spoznala bistvo jezika, ki ti je bil ob rojstvu dan: samo v tem jeziku lahko izpoveš sebe prav do dna. Šele tako daleč od samoumevnosti slovenske besede, prek usod tistih, ki so se ji izneverili, daleč od slovenskega sveta, sem se poglobila vanjo.

Materin jezik je danost, pa vendar posebna milost, pogojena z ljubeznijo. Že apostol Pavel v 1. pismu Korinčanom pravi: *»Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imel, sem brneč bron ali zveneče cimbele.«* Prav tako lahko jezik, v katerem zlogujemo prve besede, v njem preiščujemo in molimo, brez ljubezni in nas zazveni razglašeno, popačeno, brez melodije.

Samoumevno se nam zdi, da govorimo slovensko. Manjkra pa se vprašamo — kako govorimo? Koliko časa posvetimo svojemu jeziku, pa naj bo to branje, pisanje, govorjenje. Kakšen je naš besedni zaklad in ali se dovolj trudimo bogatiti ga. Katerim tujkam smo podlegli in katere fraze, vljudnostne ali kar tako, so nas že zaslužile. Ali kdaj prisluhnemo, kako govorijo ljudje — z nami in okrog nas?

Še vedno ostaja zavito v skrivnost, kaj nam vcepi to ljubezen do materinega jezika. Morda še največ prispeva vzgoja, vse pravljice, ki so nam jih starši prebrali, pesmice, ki so nam jih zapeli,

opažnja, ki so jih delili z nami, ko smo bili majhni, se danes odslikavajo v našem govorjenju. Izobrazba v tej skrivnosti ne igra posebne vloge; koliko je povsem neukih, preprostih ljudi, ki nas očarajo, ko spregovorijo, in koliko takšnih z doktorskim imenovanjem, za katere bi bilo bolje, da nikoli ne bi odprli ust. In spet koliko onih, ki »govorijo« kar nekaj svetovnih jezikov, zmrdujoč se nad majhnostjo slovenskega jezika in skromnostjo njegovega izražanja, ki jim prav zato nikoli ne bo razodel svoje veličine.

Tudi na okolje se ne moremo zanesti; so ljudje, ki po dolgih letih življenja v tujini, govorijo slovensko ne le tekoče, temveč s pravcatim žarom in v tem jeziku vzgajajo tudi svoje otroke, in oni drugi, ki iz želje postati eno s tistim narodom, povsem zavestno izrinejo iz spomina materino besedo. Ampak to ni nič novega, to se v milejši obliki dogaja tudi pri nas, v veliki želji razumeti se z Evropo in svetom. Govoriti »isti« jezik, ki nas bo z izgubljanjem lastnega vedno puščal na pol poti.

Skrivnosti, zakaj imeti rad, zakaj ljubiti svoj jezik, še dolgo ne bomo odkrili. Vsaj skupaj ne. Morda se bo razkrila posameznikom, vsakemu drugače, a skoraj gotovo ob težkih ali že zamujenih trenutkih. Kot tistemu očetu, ki se na začetku tega sestavka žalostno izpoveduje: *»Najbolj me boli, da se ne bom nikoli mogel do konca pogovarjati s svojima otrokoma.«*

K.M.

Petdeset let - je več kot dovolj

Nesoglasja med Slovenijo in Italijo so našo javnost presenetila in vznemirila. Zdelo se je, da je mejno vprašanje že stvar preteklosti in da sta Jugoslavija in Italija našli v Osimu kompromisno rešitev, ki je bila zadovoljiva, čeprav je puščala - na obeh straneh - tudi grenak priokus. Tudi vprašanje zaščite manjšin je bilo načelno rešeno, čeprav so bili Slovenci v Italiji dejansko opeharjeni: zaščita je namreč postala notranje vprašanje vsake države. Slovenija je v takratni Jugoslaviji opravila svojo dolžnost skoro v celoti in to še kar dobro, saj so to priznavali sami predstavniki italijanske manjšine, ki pa so po razpadu federacije vendarle našli vzroke za pritožbe. Drugače je na naši strani: Rim od sedaj, in minilo je že 17 let, ni naredil niti ene geste, ki bi vodila v zagotovitev zakonske zaščite manjšine, prej nasprotno! Finansiranje slovenske kulture s sredstvi zakona za obmejnoprodočja je prehodne narave.

Nobenejamstva torej, kar potrjuje sum, da se italijanski miselnosti upira ideja o sprejemanju kakoli obvezujočega, zakoličenega, pa zakonu trdnega. Tako smo Slovenci v Italiji postali že v 70. letih zaradi rimskega odlašanja in beograjsko-ljubljanske režimske brezbriznosti pravi trn v peti pri krepitvi odnosov in sklepanju novih poslov med državama, torej tisti, ki kazijo idilčno sodelovanje na ravni vlad in krajevnih uprav na obeh straneh meje. Rim za nas ni imel časa, jabolko globalne zaščite je bilo za stranke vedno prekislilo in zato so našo problematiko kratkotalno odstranili z dnevnega reda v dokaj stvarnem pričakovanju, da se bo manjšinsko vprašanje uredilo samo po sebi, v

najboljšem primeru z izginotjem manjšine, kot se je to že skoro posrečilo v Benečiji, kjer ostajajo samo še zakriti in zamaskirani simboli slovenstva in mala peščica ljudi, ki si je pridobila identiteto. Primer Benečije dokazuje, da preprosto ni mogoče zaupati rimski dobri volji, tudi če je zapisana črno na belem v ustavi. Odlaganje je upravičeno le, če se ne podaljša v desetletja. Tako pa postane vsaka pretveza dobra, da manjšina ne dobi nič. Pričakovali smo, da bo Slovenija z demokratizacijo in osamosvojitvijo dobila prijaznejšega sosedo, ki ne bo špekuliral na meji. Slovensko diplomacijo, ki začenja v

Rimu novo fazo pogovorov za preraščanje Osimskega sporazuma, vabimo, da obravnava vprašanje obeh manjšin po istem tiru, da kolikor je mogoče obravnava ta vprašanja upoštevajoč recipročnost, ki ni noben smrtni greh, ampak najbolj preprosta pot, da se zadovolji obe manjšini ter da ne pristane na nobeno postopnost, razen morda v Benečiji, kjer je položaj posebno pereč. Ne zahtevamo lune, ampak vse, kar je mogoče dobiti s poštenimi pogajanjmi takoj. Za Benečane je bilo 130 let odlaganja uničujočih, za nas pa je 50 let več kot dovolj.

- S

Vprašanje zapuščenih dobrin v Istri je bilo za Slovenijo rešeno

Italijanski pritisk na Slovenijo pred drugim zasedanjem mešanega odbora za dopolnjevanje osimskih in drugih mednarodnih dogovorov (napovedanim za 25. marec) se očitno stopnjuje. Potem ko so združenja bivših istrskih beguncev ob podpori dela italijanskega tiska sprožila nizko obtoževalno kampanjo v zvezi s tako imenovanimi »fojbami«, so od zunanega ministrstva dosegli, da je le-to prejšnji teden izdalo neobičajno tiskovno sporočilo, namenjeno v prvi vrsti Sloveniji in Hrvaški, naj opustita vsakršno notranje pravno urejanje nepremičnin v bivših conah A in B STO-ja oziroma naj jo spreminita tako, da bi jih bivši odseljenici s teh področij lahko ponovno pridobili v last. V nasprotnem primeru bo Italija ovirala njuno pridruženje evropski integraciji.

Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je na posebni tiskovni konferenci izrazil presenečenje nad takšnim pritiskom in ga zavrnil. Med drugim je tudi potrdil, da je bilo vprašanje t.i. zapuščenih oz. nacionaliziranih imovin italijanskih državljanov in trgovinskih družb pravnoformalno rešeno z dogovorom med Italijo in Jugoslavijo leta 1983 (točno kot predvideva osimska pogodba iz leta 1975). Obe pogodbenici sta se namreč dogovorili za enotno vsoto 110 milijonov dolarjev. Jugoslovanska stran pa je ob tem prevzela obveznost, da bo 179 italijanskim upravičencem iz nekdanje cone B vrnila določene nepremičnine. Rok za izplačilo dogovorjene odškodnine je začel teči leta 1988. V letih 1990 in 1991 je tedanji Beograd

(se nadaljuje na 3. strani)

Svetovni slovenski kongres - naprej!

V četrtek, 18. t.m., so se zbrali v Domu na Brdini na Opčinah »člani« in prijatelji Svetovnega slovenskega kongresa. Večer je vodil Janez Povše, tajnik Davorin Devetak je prebral kratko in stvarno razpravo prof. J. Pirjevca na temo »Kam s Svetovnim slovenskim kongresom«.

V debati, ki je sledila, so se pojmi polagoma razčistili in je prišlo do praktičnih zaključkov, ki bi jih lahko takole strnili. SSK mora preboleti trenutno krizo, ki naj bo bolj kriza rasti, da pride do redifinicije svojega programa in ciljev (brez vstopa v sorodne organe). Marsikateri prvotni načrt kongresa se je že uresničil, toda ostajajo še nadaljnji, v teku časa še novi. Zato je nujno, da ta organ povezuje vse Slovence po svetu, odločno premosti različna politična gledanja in se v tej moči predstavi slovenski vladi (in ne samo njej) s

konkretnimi pobudami: poravnava še nepopravljenih krivic, dokončna izpeljava sprave, posebna ureditev statusa Slovencev po svetu in sploh skrb matične domovine do Slovencev po svetu, predvsem najbližjih.

Že iz tega lahko sklepamo, da je Svetovni slovenski kongres nujno potreben; svoje delo naslanja na zupanju mladi slovenski diplomaciji. Prevladuje mnenje, naj ta organ nadaljuje in se spopolnjuje, potrebna pa je vsaj elementarna notranja struktura (v kolikor finance dovoljujejo), ki naj skrbi tudi za povezavo med člani in za obveščanje storjenega ali nameravanega dela s posebnim biltenom.

Te organizacije smo potrebni, zato naredimo vse, da ji omogočimo delovanje, ki naj bo čedalje bolj učinkovito.

d.j.

Časopis

V časopisu je vse črno na belo tiskano.

Če hočeš

kaj zvedeti

o soncu, o travi,

o cvetočem drevesu,

moraš priti v mojo vas

in pogledati

skozi okno in

ne v časopis, ker

v časopisu je

vse črno na belo

tiskano.

Gustav Januš

Žalostno a resnično

Ves krajevni tisk in razne politične, gospodarske, kulturne in verske osebnosti so si edini v ugotovitvi, da Trst nevdzdržno propada: večja se brezposelnost, vedno manj je možnosti za prvo zaposlitev, veliki obrati so v nevarnosti ali že v razsulu, turizem je skoro na mrtvi točki in tujcem (samo njim?) nudi po mestnih ulicah (ne samo tu) veliko nesnage. Ostaja še močna osebna pobuda, ki še vzdržuje in nekako rešuje splošno stanje.

Kako pa reagira občinska uprava? Dosedaj si najbolj prizadeva, da emarginira čimveč slovenski del mesta. Stvar je že prišla tako daleč, da je sedaj v Trstu najvažnejši problem preprečiti prof. Samu Pahorju, da bi ne govoril na Velikem trgu v slovenščini. Za to so celo izglasovali poseben zakon.

Smešno? Ne! Žalostno in resnično.

Pogovor z nadškofovim vikarjem msgr. Oskarjem Simčičem

(1. del)

Msgr. Oskar Simčič, minilo je že skoraj leto dni, odkar je našo Cerkev obiskal sv. oče Janez Pavel II., njegove besede pa še vedno odmevajo v srcih mnogih vernikov. Kako mislite, da lahko kristjani udejanjimo poslanici sožitja in družinske prenovne, ki ju je sv. oče dal naši krajevni Cerkvi?

Za nas kristjane je bil obisk sv. očeta zelo pomemben dogodek. Ni šlo namreč za neko zgolj folklorno srečanje z njim, ampak čutili smo, da je sv. oče prišel med nas, da bi nas utrdil v veri in da bi obenem nakazal nekaj vrednot, katerim bi bilo treba v tem prostoru in v tem času posvetiti posebno pozornost. V Gorici je izpostavil predvsem dve točki: pozornost družini in sožitje med tukaj bivajočim slovenskim, italijanskim in furlanskim delom goriške Cerkve.

Najprej o družini. O tem vprašanju se v goriški škofijski pastoralni že več časa govori in sv. oče je hotel potrditi pravilnost te naše drže. Zakaj je družina tako pomembna? Mislim, da današnji človek, po letih kontestacije spet odkriva to celico naše družbe. Zaveda se namreč, da si človek želi predvsem sprejetja.

Starši nagovarjajo otroka v nekem določenem jeziku: to je materin jezik, v katerem ni samo nekaj pojmovnega, ampak je tudi neko izkustvo. V njem so ohranjene tiste mnoge oblike življenja neke skupnosti, ki jim danes v najzlahnejšem pomenu pravimo kultura. Tako je tudi narodna pripadnost predvsem kulturna pripadnost. Na podoben način prihaja preko govornice jezika do otroka tudi prvi religiozni čut, ki se potem v njem lahko širi in krepi, tako da bo lahko kasneje spoznal Cerkev ne samo kot ustanovo, ampak predvsem kot širšo skupnost, katere je tudi njegova družina sestavni del.

Glede sožitja. Zavedati se moramo, da je biti Slovenec za nas, ki živimo tukaj ob meji zelo različno kot za tiste, ki živijo v notranjosti Slovenije. V tem oziru smo mi po čisto naravni zakonitosti izpostavljeni vplivom naroda, s katerim živimo. Zato moramo imeti čut za to, kar je naše, pa tudi do tega, kar je od drugih.

Narodna zvestoba je v bistvu zvestoba samemu sebi, temu kar so prejšnji rodovi ohranili do nas in česar smo mi trenutno dediči: to je naš način »biti človek«. Za nas zamejce je torej pomembno, da poleg delne integracije, ki je nujno potrebna, ohranimo to svojo zavest, s katero lahko tudi druge obogatimo. Zato pa je treba odpraviti tisti pretirani strah, češ da nas vsaka stvar ogroža: toliko manj bomo namreč ogroženi, kolikor več bomo imeli samozavesti; čim bolj bomo trdni v svojih koreninah, tem manj se bomo čutili ogroženi in tem bolj bomo odprti. To velja za ene in za druge, predvsem pa velja za člane majhnih narodov.

Besedi narodnost in kultura se ne prestando pojavljata na dnevnem redu naše vsakdanjosti. Kako jima lahko kristjani damo neko izvirno, evangeljsko vsebino?

Malo sem že nakazal, da sta narodnost in kultura tesno povezana, in sicer v tem, da je tudi zavest pripadnosti nekemu narodu predvsem kulturna opcija.

Nekoč so pravili, da je bistvena sestavina narodnosti rasna pripadnost. Mislim, da za Evropo to sploh ne velja, saj so v njej narodi rasno zelo pomešani.

Pomembna sestavina, ki označuje narodnost, je gotovo jezik. Zanimivo pa je, kako v Ameriki tretji rod tam živečih Slovencev še čuti, da pripada temu narodu, čeprav ne zna več jezika. Narodnost namreč sestavlja

jo še drugi elementi: skupna zgodovina, pogled na svet, posebno doživljanje stvari, veselje, žalost... in vse to je prav kultura. Zato sem mnenja, da tudi kdor se odpove svoji narodnosti, naredi v bistvu kulturno opcijo.

Čeprav nam je narodna pripadnost bila dana, jo moramo sprejeti in se je veseliti. Isto velja tudi za vero: sprejmemo jo, ker nam je bila dana; pride pa trenutek, ko mora vsakdo izmed nas izreči svoj: Da!

Še nekaj glede sožitja na tej zemlji. V naši preteklosti je bilo marsikaj hudega in žalostnega, česar ne moremo izbrisati. Zato naj nam bo zgodovina šola za bodočnost, tako Slovincem kot Italijanom. Samo z dialogom in medsebojnim zaupanjem lahko nekaj ustvarimo. Zato naj bo sožitje integracija, ne pa asimilacija. (dalje prihodnjč)

Damjan Hlede

Berite tudi
katoliški GLAS

Izvir luči je vedno v »senci«

Vsak človek je oseba. Zato je treba vsakega absolutno spoštovati in jemati resno. Vsak je to že ob spočetju in ne šele takrat, ko je družbeno priznan, poklicno uspešen, po zadnji modi oblečen osebek. Oseba »gotovo ni samo grška krinka ali maska, ki bi človeku določala vlogo; najprej v teatru, nato pa še v svetišču ali pa morda še v družbi.« (E. Kovač) Vse to lahko dela, tudi maske lahko nosi, vendar ni oseba šele zaradi tega.

Zakaj ne smemo ubiti človeka? Zakaj žival lahko? (Če gre za preživljanje.) Je prepoved ubijanja samo dogovor, ki ga je potrdila določena družba zato, ker je to humano in moralno, ker se pač ubijanje ne spodobi? Tak dogovor lahko druga družbena ureditev spremeni in določi, da je dovoljeno ubiti človeka, če to vodi k uresničitvi ciljev te družbe. Tretja bo že zapovedala ubijanje človeka... Človeka ne smemo ubiti, ker je oseba. Zaradi tega dejstva ni dovoljena nikakršna manipulacija, enostransko obveščanje, izkoriščanje, skratka razvrednotenje človeka, da se ga lahko poljubno uporablja kot sredstvo. S tistim, s katerim se srečujemo, ne moremo razpolagati, ne moremo iz njega narediti stvari. Oseba ne more nikdar postati del nečesa večjega in bolj bistvenega, kot je sama. Tudi družba mora temeljiti na njenem načelu.

Boetij, ki pravi, da je oseba »samostojna podstat umne narave«, Tomaž Akvinski z »nepriobčljivostjo in nepomešanostjo«, Kant z »bitjem

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Oljčna nedelja

4. aprila

Kar hitro se izteka postni čas, ki je namenjen pripravi na praznovanje Velike noči. Upravičeno se zato lahko vprašamo, kako smo uporabili ta postni čas za poglobitev krščanskega življenja. Kako je bilo s pokoro? z našim spreobrnjenjem? Ali še odlašamo trenutek, ko se bomo očistili svojih grehov z dobro spovedjo? Ali smo v tem času kaj dobrega storili? Ali smo pokazali svojo ljubezen zlasti do tistih, ki so potrebni naše pomoči? Saj je resnična ljubezen iskreno delati dobro, potrpeti z bližnjim, ustvarjene stvari pa uporabljati po pameti in s pravim namenom. Po Kristusovi zmagi na križu smo poklicani k novemu in boljšemu življenju.

Bližnja priprava na praznike Kristusove smrti in njegovega vstajenja je krščansko obhajanje velikega tedna, ki ga bomo začeli z nedeljo, 4. aprila, to je na oljčno ali cvetno nedeljo. Nad vse velika je drama Kristusovega trpljenja, ko bogoslužni spomin nanjo ta teden doseže dramatični višek. Ta teden je Cerkev vsa zatopljena v sveto trpljenje Gospodovo, v presveto skrivnost odrešenja.

Na cvetno nedeljo se Cerkev spominja Kristusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem, kjer naj bi dovršil svojo velikonočno skrivnost. Zato želi, da se bogoslužje spominja tega Gospodovega vhoda, in sicer s pro-

cesijo ali s slovesnim vstopom pri glavni maši.

Slovesni vhod s procesijo se tako le izvrši. Ljudstvo se zbere v manjši cerkvi ali na kakem drugem kraju zunaj cerkve, v katero je namenjena procesija. Verniki držijo v rokah zelenje, navadno oljčne vejice. Tu duhovnik blagoslovi zelenje in po blagoslovu prebere evangelij o Jezusovem vходу v Jeruzalem. Nato se vrši procesija s petjem. Po procesiji je sveta maša, pri kateri se bere opis Jezusovega trpljenja, kakor ga je opisal sveti Matej.

Predvideni sta še dve krajši obliki blagoslova zelenja ali pri cerkvenih vratih ali pa celo pred oltarjem.

Verniki radi vzamejo v roke blagoslovljeno vejico in jo nesejo na svoj dom, kjer bo znanilka božjega blagoslova in klika po miru in veselju.

Vejice morajo biti res blagoslovljene. Pred cerkvenimi vrati ponujajo (ali celo prodajajo) vejice, ki pa niso vedno blagoslovljene. Vincencijeva konferenca deli svoje vejice in prosi za pomoč potrebnim.

»Da oljkove mladike te
Mir bodo in blagoslov rodile,
Ko hiše, vrte in polje
Blagoslavljuje pokrope.«

(Gregorčič, Oljki).
I.šk.

Oseba

zase, v sebi« in eksistencialisti z »močnim posameznikom«; vsi gredo v smeri samostojnosti in vrednosti osebe same, pa tudi njene osamljenosti, individualizma. In kaj naj počne oseba, sicer rešena vsakega popredmetenja in izkoriščanja na podstavku svoje enkratnosti, če je tam sama? Za družbo torej« ni dovolj, da štiti vsako posamično osebo, ampak mora omogočati tudi njen osebni odnos z drugimi ljudmi.« (E.Kovač)

Pojem osebe izvira iz krščanstva, iz trinitarične teologije. Bog Oče se neprestano daje v delež Sinu, nenehno stopa v odnos. Naredi se tako prisotnega, da Sin postane njegova podoba. Bolj se Oče daje, bolj je Oče. Bolj Sin ta odnos sprejema in vrača, bolj je Sin. Sin s sinovskim odnosom potrjuje Očeta v njegovem Očetovstvu.

Z ljubeznijo je Sin sprejel Očeta in postal njegova podoba za ljudi, ki so se z njim srečali. Tako tudi človek v stvari, ki jih dela, daje samega sebe ali pa ne. Če se daje, so stvari osebne, so njegova podoba; nagovorijo, vznemirijo, drug ne more iti preprosto mimo...; v drugem primeru so dolgočasne.

Oseba je torej bitje vzajemnega odnosa. Jaz se dajem in ti me sprejemaš, ti se daješ in jaz te sprejemam. Oseba je bitje, ki nastaja v razmerju do ljubezni. Z njo postajamo ljudje, se poosebljamo. Člove-

kova osebnost je tako naravnana k skupnosti. Dogaja se v zavzetosti drug za drugega. Šele ko človek v ljubezni ustvarja za drugega, najgloblje uresničuje svoje zmožnosti, spoznava samega sebe. Biti z drugim, ne da bi izgubil svojo identiteto - to so nebesa.

»Pomembno je poudariti, da občestveni odnosi ne ukinjajo posameznika in da skupnost ne more nikoli postati brezimen kolektiv, pač pa občestvo posamezniku omogoča, da postane več kot posameznik, da je 'človek z drugim', to pa pomeni, da je oseba.« (E. Kovač) Ta odnos ni mogoč, če človek ne doživi podarjenosti, ki mu jo daje bližnji s tem, da ga sprejema in potrjuje v njegovi drugačnosti. Človek ima to možnost, saj ga je ljubeče sprejel in potrdil Bog, ki je tudi »drugačen«.

Andrej Vuga

Kamenčki

V Bosni je vse narobe, najbolj narobe je pa to, kar piše Svobodna Dalmacija: »Muslimani brez rodovnega potrdila rajši ljubijo kot sovražijo; ljubijo BiH, ljubijo Srbe in ljubijo Hrvate. Samo »kristjani« so tisti, ki ne marajo, da bi jih Muslimani ljubili, kajti to bi pomenilo preustrojiti tozadevne države.« (Srbi hočejo svoj del Bosne, Hrvati želijo ohraniti enotno svobodno Bosno, kjer bi se vsi radi imeli. »Kristjani« pa tega nečejo.

(r + r)

Oče razmišlja o sinu

Bil je turoben zimski dan, podoben vsem drugim, ki jih običajno doživljamo v našem mestu. V parku ob železniški postaji se je ustavil mož, vzela časopis in sedel na bližnjo klopcu. Prav tedaj je pripeljal vlak. Iz njega se je usulo krdelo mladih fantov in deklet in se z velikim hropom napolnilo proti bližnji diskoteki. - Prizor, ki ga doživljamo več ali manj skoraj vsak večer, neglede kje smo in koliko smo stari. Oče je vzel beležko in zapisal:

»Nedelja, štiri popoldan, leto ob petstoti obletnici odkritja Amerike. Kdo ve, zakaj sem prišel prav sem? Morda zato, da bi končno začel razmišljati o tebi, dragi moj sin. Letos boš maturiral. Postal si postaven in priznan, da ti zavidam, ko te vsaj včasih gledam, ko tekmuješ. Tudi priznam, da sem nate ponosen, ko vidim, da si dober športnik. Vesel sem, ko opažam, da te imajo v družbi radi. Na tiho ti priznam, da sem tudi sam v tvojih letih bil zelo družaben in sem običajno krojil razpoloženje v družbi... Leta so tekla, ti pa si odraščal... Dozdeva se mi, da je bilo včeraj, ko sem te vozil na sprehode, ti kazal drevesa in lovil metulje. S tem si se izredno zabaval... Danes se zabavaš drugače. Vem, da ste nova generacija, za novi čas. Tako smo se imenovali tudi mi v tvojih letih! Nekajkrat sem si želel malo več pogovora s teboj, pa ni šlo. Rekel si, da nimaš časa, da se ti mudi na trening... Tako so tekli meseci in celo leta... Midva sva sicer oče in sin, vendar na žalost tuja. Vem, da imam sina, vem, da je odličen športnik, vem, da bo celo letos maturiral, vem, da ga imajo v družbi radi in da tudi v šoli mu ne gre prav tako slabo, pa vendar... Dragi moj sin, do nekega resnega pogovora med nama še ni prišlo. Mogoče se kaj več pogovarjaš z mamo? Lahko, upam, o tem midva ne govoriva... Ko tako gledam tvoje vrstnike, ki so pravkar šli mimo mene, se mi je zazdelo, da si šel mimo tudi ti, tako so ti bili podobni, ne da bi me opazil, kot me ne opažaš, ko bi kaj več želel vedeti o tebi. Misliš, da nimam pravice? Res si polnoleten, pa vendar sem tvoj oče, ki mu ni vseeno kakšen bo v življenju njegov sin... Zvečer, ko se vrneš, ti ta moj umotvor, ki je nastal tu na tem železniškem prepihu, pustim na tvoji nočni omarici. Mi boš sedaj prisluhnil?«

Ambrož Kodolja

EZOPOVE BASNI ZA DANAŠNJI ČAS

KATARINA MAHNIČ

Kamela

O usodni privlačnosti neznanega

Ko so ljudje prvič videli kamelo, so se je prestrašili in pobegnili. Sčasoma so spoznali njeno milo naravo, se opogumili in se ji približali. Že čez kratek čas so opazili, da ta žival ne pozna besa, ko pa so jo do potankosti spoznali, so ji nadeli uze in jo dali voditi otrokom.

Vse, kar je neznanu, zbuja nezaupanje, strah, odpor. Ljudje mislijo, da morajo vsako stvar najprej spoznati, preden se ji približajo. Vse tuje izkušnje doživeti na lastni koži, da jim verjamejo. Vse neznanu doumeti, da si sploh upajo iti naprej. Pa vendar je ravno v tem »neznanem« hkrati tudi usodna privlačnost, ki s tekom časa izgublja svoj čar. Strah in pričakovanje nadomestita spoznanje in naveličanost.

Z vsakim ciljem, ki ga dosežemo, z vsako stvarjo, ki jo popolnoma spoznamo, z vsakim človekom, ki se nam do konca odkrije, nekaj izgubimo. »Z vsako pesmijo me je manj,« je nekoč zapisal mlad pesnik. Nedosegljive stvari, po katerih smo hrepeneli in s strahospoštovanjem zrlili nanje, izgubijo čar, ko nam ležijo pri nogah in je hrepenenje izpolnjeno. So kot pohlevna kamela, ki ni prav nič kriva za to, da je bila v človeških očeh dolgo simbol divjosti in veličine. Z razkritjem svojega pravega značaja je razbila njihove iluzije in kaznovali so jo s prezirom. Kajti ljudje so jezni, če jih je strah brez vzroka, jezni, če se dolgo motijo. In preveč

Vprašanje zapuščenih dobrin v Istri je bilo za Slovenijo rešeno

(nadaljevanje s 1. strani)

izplačal prva dva obroka v skupni višini 22 milijonov dolarjev.

Vrnjenih je bilo tudi vseh 179 nepremičnin (125 v Sloveniji in 54 v Hrvaški). Od preostalih 88 milijonov dolarjev je Slovenija pripravljena plačati svoj sorazmerni delež (po predhodnem dogovoru s Hrvaško) na osnovi nasledstva po bivši Jugoslaviji, ki ga je Italija že priznala z izjavo, objavljeno 8. septembra 1992 v Uradnem listu.

Istrski begunci imajo torej pravico zahtevati od Italije, da jim v celoti izplača zapuščeno imovino v Istri, Italija pa zahtevati od Slovenije in Hrvaške, naj plačata še preostalo omenjeno vsoto na račun imovine beguncev, ne pa naj jim vrne nepremičnine. Odpirati že zaključene probleme lahko postane nevarno za obe strani. Pobudniki in zagovorniki začetne polemike se morajo namreč zavedati, od kakšnih posledic lahko to privede. Če se namreč izpodbijajo osimski dogovori, se izpodbijata tudi priključitev cone A s Trstom Italiji in cone B bivši Jugoslaviji oziroma njenima naslednicama Sloveniji in Hrvaški. Ali si italijanski nacionalisti res to želijo?

Verjeti hočemo, da je pri omenjeni italijanski izjavi šlo predvsem za predvolilno poiezo raznih strank, ki se potegujejo za glasove istrskih beguncev.

samoljubni, da bi priznali svojo zmotno. Veliko lažje je znižati vrednost sistema, kar so prej občudovali in spoštovali.

Čar neznanega izginja tudi z odraslanjem. Otroka strahovi spremljajo na vsakem koraku, a že hip zatem se spremenijo v nekaj svetlega, še ne vidnega, novega. Dan za dnem se mu odkrivajo nenavadne stvari; vsrkava jih vase, prosi za razlago, se jim čudi dokler jim ne natakne vajeti.

Čudenje! Beseda, ki odraslim zveni kot naivnost, nerazgledanost, otroškost. Le zakaj bi se čudili sončnemu vzhodu, ko smo ga videli že toliko krat. Zakaj bi nas moral vedno znova osupniti nezmotljivi mehanizem narave: odpiranje popkov spomladi, svetlikanje kresnic v poletnih nočeh, jesensko obilje plodov, zimska umirjenost? Zakaj naj bi spremljali mimo oken bežečo pokrajino, ko je v avtobusu tako prijetno spati? In zakaj bi se pustili očarati paru vdanih otroških ali pasjih oči, ko jih je toliko na svetu?

»Vsakdanost nas ne najeda zaradi težav, ki nam jih prinaša, pač pa zaradi neprestanega ponavljanja vedno istih stvari,« piše Pronzato. Najeda nas, ker smo mi tisti, ki mislimo, da se stvari ne prestopajo, in tako s svojim prezirom do njihove neprestane drugačnosti, ubijamo sami sebe. Si natikamo vajeti.

Redki so, ki se še čudijo in ljubijo tudi do konca spoznano: pa naj bo to stvar, misel ali oseba. Mogoče znajo v svojem odnosu ohranjati drobcene razdalje; le toliko, da varujejo skrivnost usodne privlačnosti. (4)

Gospod urednik

Minister za notranje zadeve je krščanski demokrat g. Ivo Bizjak. Formalno je kriv za postopke njemu podrejenih z g. nadškofom (*Avtor misli na škofa msgr. Perka, ki je doživel ponižujoč pregled na slovensko madžarski meji*). Ker po mnenju mojih kritikov (KG 4. in 18. marca) katoliški časnik ne bi smel negativno pisati o krščanskih demokratih, pričakujem poziv za ukinitve slovenskega katoliškega tednika Družina.

Seveda gornjega pripisa ne mislim povsem resno, saj gre očitno za provokacijo zoper ministra-krščanskega demokrata. Gospoda T. Simčiča in nepodpisanega previsoko cenim. Njune očitke razumem kot rezultat nesporazuma.

Vem, da je kranjska robotost neprimerna za primorsko mentaliteto. Strinjam se s svojima kritikoma, da se bo g. Peterle za izboljšanje položaja slovenske manjšine v Italiji maksimalno potrudil. Poznava se že iz otroških let, enaka sva si po verskem prepričanju in narodni zavesti, različna po temperamentu. Največja ovira njegovemu delu je njegova poštenost. Tudi g. Venclja zelo cenim in Capudra tudi, le tega nimam v spominu, da je on podprl vstop krščanskih demokratov v koalicio. Ozadje mojega pisanja o krščanski demokraciji ni nenaklonjenost, kar mi pripisuje g. Simčič, ampak želja

Zeleno, ker te ljubim zeleno-rdeče

Če smo zadnjič ugotavljali, da je bil prejšnji teden v Sloveniji v znaku strankarskega združevanja, potem lahko zatrdimo, da je bilo zadnjih sedem dni v znaku starin in novih strankarskih »ločitvenih pravd«. V zelo pestrem slovenskem političnem dogajanju seveda ni manjkalo tudi drugih vročih tem. V obrambo nepopularnega, a po vsej verjetnosti neizogibnega omejevanja plač in pokojnin, se je neposredno vrgel sam dr. Drnovšek, za katerega je sicer znano, da se sicer raje drži nekoliko v ozadju. Nadaljevale so se uvodne praske o proračunu. Spet so priljubljena tarča kritik znanih »dežurnih nergačev« napovedani stroški za državno obrambo, za katere je obrambni minister Janša ugotovil, da so za 14% manjši od stroškov za lansko leto, z 1,6% bruto narodnega dohodka pa daleč najnižji v Evropi. Vsa čast resničnim mirovnikom, toda nekateri naši »miroljubneži« se že predolgo obnašajo tako, kot da nekaj deset kilometrov od slovenskih meja ne bi divjala predzgodovinsko kruta in krvava balkanska vojna. Ob vsem tem pa Slovencem »naklonjeni« svet še vedno ni preklical povsem nesmielnega in nekoristnega embarga na uvoz za obrambo naše državne samostojnosti nujno potrebnega orožja in vojaške opreme. Tako nas tudi v tem pogledu »de facto« še vedno obravnava kot sestavni del pokojne Jugoslavije.

Da nas kot del svoje države do določene mere še vedno obravnavajo Srbi, lepo pričajo srhljivi podatki, ki jih v ponedeljkovem Delu navaja novinar Milovan Dimitrič. Po njegovem se po samostojni in suvereni Sloveniji mirno sprehajajo emisariji »srbskih krajin« ter izsiljujejo od Srbov na Slovenskem davke in rekrute za svoje vojskovanje. Slovenske

državne oblasti, ki bi morale to dejavnost neusmiljeno zatreti že na naših mejah, pa se tam raje ukvarjajo s šikaniranjem beograjskega nadškofa in metropolita dr. Franca Perka in to na necivilizirani način, dobro znan iz jugokomunističnih svinčenih časov. (Glej Družino 21. marca 1993). Raste pri nas spet greben pripadnikom znanih lož bivšega režima?

Pa se za zaključek vrnimo k že omenjenim slovenskim strankarskim ločitvam. Ustanovitev »Zelenih-Ekološko socialne stranke« je dobršen del slovenskih medijev pospremil z ugotovitvijo, da smo zdaj po zloglasnih »by-pass« podjetjih dobili tudi prvo »by-pass« stranko, čeprav je zadeva precej podobna odhodu Ruplove in Bavčarjeve skupine iz Slovenske demokratične zveze še v Demosovih časih. »Trdno« jedro bivše stranke Zelenih, ki nikakor ni moglo skriti svoje »rdeče« preteklosti in usmeritve, je dejansko res »ukradlo« stranko in kar je v tem trenutku najpomembnejše, tudi vseh pet poslancev. Če je bila usmeritev najbolj (samo)poveličevanega ministra prvih dveh slovenskih demokratičnih dr. Petra Tanciga in dr. Lea Šešerka dovolj znana in njun korak pričakovan, potem je bil prestop »zdravniške poslanske trojice« do določene mere nedvomno presenetljiv. Slovenski pravni stroki in sodnim instancam, ki se še vedno ukvarjajo z zapuščinsko pravdo Slovenske nacionalne stranke, torej tudi na račun »zelenih« in »zeleno-rdečih« ne bo zmanjkalo dela. Jelinčičev del Slovenske nacionalne stranke si je privoščil svoj kongres v razkošnem okolju dvorca Zemono. Vodja prepolovljene stranke pa v svojem zmerjanju »izdaljalcev« in »odpadnikov« nikakor ni bil na ravni uglednosti zidov, ki so ga obdajali. Seveda v svo-

jih filipikah ni mogel mimo tega, da ne bi napadel »škodljive« politike zunanega ministra Peterleta. O ministru Ruplu, ki je bil svoje čase s politično prijateljsko dušo De Michelisom pripravljen podpisovati za Slovence školjive sporazume, vse mogoče in so mu to drugi, tudi Peterle, komaj preprečili, pa g. Jelinčič, kot kaže, ni imel pripomb. Pomenljivo je tudi, da se je kongresa »jelinčičevcev« od vseh slovenskih parlamentarnih strank udeležil kot gost samo predstavnik Združene liste g. Borut Pahor. Dobršen del slovenske politične javnosti je skupaj z razočaranimi volilci Slovenske nacionalne stranke že ugotovil, da je Jelinčičevo »desničarstvo«, milo rečeno, zelo dvomljivo.

Ker življenje običajno ne prenese prehudega posploševanja, moramo ob omejenem razdruževanju omeniti, da so kljub nekaterim nasprotnim glasovom v tem tednu storili enega od odločilnih korakov k načrtovani združitvi krščanskih in narodnih demokratov. Svet narodnih demokratov je namreč sprejel osnutek sporazuma o povezavi s krščanskimi demokrati, ki ga mora še potrditi kongres Narodno demokratične stranke. Slovenski krščanski demokrati so sporazum, kot znano, že sprejeli. Bo ta nameravana združitev pomenila začetek novih odnosov na slovenski desnici?

Andrej Vovko

V Sloveniji manj kot dva milijona prebivalcev

Objavili so dokončne rezultate ljudskega štetja 1991. Vseh takrat bivačih v Sloveniji je bilo 1.965.986, torej nekaj manj kot dva milijona. Žensk je bilo nad en milijon, moških pa le 952.000. Pod eno leto so našli 21.700 otrok, deset let prej jih je bilo 30 tisoč. Slovenija se stara.

BESEDA BRALCEM

Spoštovani

Zelo sem bil presenečen nad pisanjem v dveh člankih, ki ste jih objavili v številki z dne 18. marca. Oba članka zadevata naše skupne kulturne ustanove in predvsem glasbeni center E. Komel v Gorici.

O tem najprej piše dr. K. Humar v svojem zapisu ob posvetu SSK o kulturi, na naslednjih straneh pa ste objavili še »stališče« glasbene šole E. Komel.

Naj takoj na začetku povem jasno in razločno, da je meni osebno vseeno, če sta v Gorici dve glasbeni šoli ali ena. Sam sem na vseh sejah in srečanjih SSK in SSO zagovarjal šolo E. Komel tudi takrat, ko je šlo za njeno finansiranje, o katerem ni odločala država, kot Vi pišete, ampak Dežela. Toda šole gotovo nisem zagovarjal s takim utemeljevanjem, kakor ga berem v teh člankih.

Krivično je trditi, da se hoče ukiniti taka uspešna pobuda, kot je glasbeni center E. Komel »na ljubo Tržačanom«. Pogovori o naših skupnih ustanovah so potekali dolgo in so rodili doslej tudi nekaj sadov. Med temi je tudi pluralizacija (mišljena kot odgovornost vseh Slovencev) Glasbene matice, ki je šola deželnega značaja. Seveda smo ob teh pogovorih ugotovili nesmisel obstoja dveh enakovrednih glasbenih šol v Gorici. Sklenjeno je bilo zato,

da skušamo najti skupno pot k združitvi, ker je vzdrževanje dveh podobnih centrov potrata. Obstoj dveh šol ustvarja probleme tako v odnosu do naših zahtev po priznanju kakor tudi glede finansiranja. S tem smo se strinjali vsi, tudi vodstvi obeh goriških šol.

Sklenili smo, da se do združitve (o kateri bi se dogovorili obe šoli) skuša zagotoviti finansiranje obeh (kar se je res zgodilo) in da se razširi odbor Glasbene matice s pristopom članov SSO (kar se je tudi zgodilo). Za Goriško stran sta prav v vidiku nadaljnega tesnejšega sodelovanja stopila v odbor GM dr. Damjan Paulin in prof. Franka Žgavec, ki je tudi predsednica centra E. Komel.

To so dejstva. Sprenevedati se pri tem nima smisla. Če se je kdo premislil, ker morda računa na nadaljnje finansiranje obeh šol, je druga stvar. A mora pri tem prevzeti tudi vse odgovornosti. In ne jih nalagati drugim.

Z najlepšim pozdravom.

Marij Maver

Za dobro voljo

— Dragica, jaz znam brati misli...
— Tega ti pa res ne verjamem.
— Če bi res znal brati misli, bi me že zdavnaj poročil.

Slovesnost zavetnikov goriške stolnice

Praznik zavetnikov goriške stolnice in goriškega mesta so prav slovesno obhajali. Med tednom pred praznikom je bilo predavanje prof. Sergia Tavana, avtorja knjige Aquileia e Gorizia, un tesoro in comune. V petek pred praznikom pa je prišel župnik iz Nove Gorice g. Rudolf Gašper, ki je v svoji konferenci razvil misel: »Cerkev na meji: pastoralna prenova in pogledi naprej.« Ker smo v goriški nadškofiji živeli v isti škofiji tisoč let, najprej pod oglejskimi patriarhi, nato pod goriškimi nadškofi do septembra 1947, imamo toliko skupnih tradicij in skupnih korenin, ki jih ne smemo zatajiti, temveč naprej gojiti. Nekatere pastoralne pobude so se že uveljavile, npr. vsakoletno skupno romanje na Sv. Goro, duhovne vaje na Mirenem Gradu, lansko leto obisk sv. očeta v Gorici in letos somaševanje obeh dekanov z onstran meje z g. nadškofom in drugimi sobraty v stolnici.

Somaševanje je bilo res slovesno tudi ob petju zbora na koru. Nadškof A.V. Bommarco je v homiliji spomnil na krizo v sedanji italijanski civilni družbi. Zvečer je bil v stolnici koncert goriških pevskih zborov.

Med mašo je g. nadškof podelil nižje redove dvema bogoslovcema naše škofije in petim kandidatom za stalen diakonat.

lovati sedež stranke, kjer je vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure na razpolago uradnik.

Nadalje so svetovalci SSK v občinskem svetu v Števerjanu poročali o poteku občinske seje, ki je bila prejšnji dan na števerjanskem županstvu.

Na koncu je bil iznesen še problem prilagoditve Sedejevega doma protipožarnim predpisom in normativam javnega varstva. Dela so se namreč nekoliko zaustavila, tudi če že imamo nakazane finančne podpore. Mnenja smo, da je treba stvari čim prej urediti, da bo Sedejev dom uporaben za razne predstave in dejavnosti.

Ivan Vogrič

Praznovanje slovenskega kulturnega dneva v Ronkah

SKRD Jadro iz Ronk je pripravilo v petek, 12. marca, v občinski dvojezični knjižnici zanimiv in prijeten večer, ki je s svojim uspehom presenetil ne samo domačine in goste, ampak tudi same organizatorje.

Prešernova proslava se je začela z uvodno priložnostno predstavo predsednika društva ter z dvema pesmima »Domine deus« Orlanda di Piazza in »Mili moj« Johannesesa Jeepe, ki ju je izvajal dekleški zbor Devin. Nastop zbora, ki ga je vodil Herman Antonič, je nato obogatil še osrednji del večera s pesmima »Vsi so prihajali« Ubalda Vrabca in »Črički« Ignacija Ota. Za zaključek srečanja pa še pesmi »Pod oknom« in »Zdravljica«. Glavni del programa pa je oblikoval režiser Sergij Verč, ki je s preprostim pogovorom in vprašanji občinstvu podrobno predstavil gledališko in filmsko igralko Miro Sardoč, letošnjo nagrajenko in dobitnico Borštnikovega prstana.

K uspehu prireditve pa je prispeval tudi Igor Devetak, ki je z zvokom spremljal podajanje gledališke igralko Mire Sardoč Shakespearja in Prešerna.

S tem srečanjem so tudi letos Slovenci z Laškega prispevali k praznovanju slovenskega kulturnega dneva.

Visoko športno priznanje prof. Martinu Krannerju

Znani goriški športni delavec, telovadni profesor Martin Kranner, ki je bil že odlikovan, ko je stopil v pokoj, z Redom za zasluge italijanske republike za 40-letno uspešno delovanje kot pedagog in strokovnjak na šolskem področju, je pred kratkim prejel še eno zaslužno priznanje.

Najvišji državni športni organ Italijanski olimpijski odbor (CONI) mu je podelil bronasto odličje, Red zvezde za športne zasluge za njegovo neumorno in uspešno udejstvovanje bodisi kot odbornik športnih zvez bodisi kot aktivni športnik.

Takoj ko je leta 1947 začel poučevati v slovenskih šolah na Goriškem telovadbo in slovenščino, je uvedel v šole odbojko in lahko atletiko. V isti disciplinah se je tudi sam aktivno udeleževal v letih 1950 in leta 1951 bil celo deželni prvak v metu kopja. Predvsem pa se je zanimal za mladino in je začel vaditi fante in dekleta v odbojki in atletiki — najprej v sklopu italijanskih društev, nato pa je leta 1951 ustanovil prvo slovensko športno odbojgarsko in

Mladinski križev pot

Mladinska konzulta štrandreške dekanije prireja za mladino slovenskih župnij postna srečanja v pripravo na velikonočne praznike.

Prvo srečanje bo v petek, 26. marca, ob 20.30, v župnijski cerkvi v Sovodnjah. Ob diapozitivih, pesmi, tišini in premišljevanju, bomo doživeli postaje križevega pota, kakor sta si ga zamislila mlada slovenska kristjana iz Trsta. Zaradi njegove posebnosti in izrednosti ima molitev tudi posebno ime: Holandski križev pot.

Mladinska dekanijaska konzulta pričakuje, da bo mladina prisrčno sprejela pobudo in se v petek združila v Sovodnjah. Skupnemu bedenju v cerkvi bo sledil bratski agape. Fantje in dekleta vabljeni!

Naj že danes obvestimo, da bo 6. aprila, veliki torek, zvečer, v župnijski cerkvi v Podgori spokorno bogoslužje in spovedovanje za mladino cele dekanije. Na razpolago bo več duhovnikov.

O sveti križ, nebeški ključ

Dva metra visok lesen križ že več kot eno leto spominja v gozdu pri Zgornji Branici na mučeniško smrt družine Breclj leta 1944 (Oče Jožef, sin Martin in hčerki Angela in Marica).

Na križu je napis: »Jaz sem trta, vi mladiki« (Jezus) in na desni: »Nikoli narod ne umrje, ki poln kreposti je, vrline!« (S. Gregorčič). Letos bo že drugič tam sv. maša julija meseca.

Predsednik pokrajinske uprave Saccavini izroča priznanje prof. Martinu Krannerju

lahkoatletsko društvo Š.Z. Olympia in bil njen dolgoletni predsednik in trener. »Odkril« je mnogo športnih talentov, tako n. pr. Edija Podberščka, poznejšega italijanskega državnega prvaka in olimpijca v metu

Pastirski obisk

Od petka, 12. do nedelje, 14. marca, smo imeli v naši sredi g. nadškofa. Prišel je namreč na pastirski obisk v našo župnijo Rupa-Peč.

To je bil njegov predzadnji tovrstni obisk, s katerim je začel pred petimi leti. Namenil je bil priti že lansko leto, toda bolezen in nazadnje smrt dragega prof. Butkoviča je ta obisk preprečila.

Nadškof je svoj obisk začel v petek najprej z obiskom bolnih in ostarelih na Peči, nato še v Rupi. Povsod je bil zares prisrčno sprejet, le da ni mogel povsod ustreči naši narodni gostoljubnosti. Spoznal je tudi, kako so ljudje navezani na tradicijo in da veliko dajo na življenje po veri, vsak v svojem kraju.

Posebej se je srečal z MPZ Rupa-Peč in z birmanci, ki jih je 16, in bodo prejeli zakrament potrditve v veri letos 20. junija. Srečal se je seveda tudi z dušnopastirskim in gospodarskim svetom, ki kar lepo delujeta in pomagata za rast župnijskega občestva.

Sklep vizitacije je bil v nedeljo, 14. marca, po deseti maši in obisku na rupenskem pokopališču. K skupnemu kosilu z nadškofom so prišli člani pevskega zbora, obeh župnijskih

Nadškof Bommarco ob pastoralnem obisku na Peči

svetov ter druge osebe, ki pomagajo v cerkvi in pri liturgiji. Kosilo so pripravile pridne gospodinje v prostori pevskega zbora pod cerkvijo. Mi smo se prijeto počutili z g. nadškofom in on z nami prav gotovo tudi. Zato, g. nadškof, iskrena vam hvala za vaš pastoralni obisk in za vse pobude in nauke, ki ste nam jih dali.

Župnik

ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Primorska poje

Nedelja, 4. aprila 1993, ob 17. uri
v Katoliškem domu v Gorici

Sovodnje

Sovodnjski občinski svet je zasedal 2. marca t.l. Najprej je župan na kratko seznanil svet, da je občinski odbor določil količnik novega davka na nepremičnine ICI, ki bo 4,5 promile vrednosti.

Sledila je odobritev pravilnika za knjigovodstvo, ki ga predvideva reforma krajevnih uprav po zakonu št. 142/1990. Svetovalec SSK Andrej Fajt je predlagal, naj bi bil pravilnik preveden v slovenščino.

Po pravilniku, ki urejuje izvajan-

je pravic v obrtniški coni, je svet sklenil odkupiti od domačega podjetja ČEVDEK tri neizkoriščene parcele (skupno 7497 m² v obrtniški coni v Rubijah, na katerih je podjetje nameravalo razširiti svoje obrate. Zaradi krize je pa svoj načrt opustilo. Občina bo zemljišče odkupila po isti ceni, po kateri ga je prodala (tako predvideva pravilnik), t.j. po 12.000 lir m². Župan je dodal, da za oddajo zemljišča ne bo težav, ker je zanj precejšnje zanimanje.

Zaradi nepopolne dokumentacije je urad za jusarska zemljišča zavrnil občinski sklep, ki se je nanašal na županovo pooblastilo, da na Vrhu sv. Mihaela odstopi v imenu uprave del jusarskega zemljišča ustanovi električni pretvornik. Svetovalec SSK Andrej Fajt je ob tej točki ponovil pomisleke, ki jih je bil izrazil na seji, in izjavil, da se bo glasovanje ponovno vzdržal. V razpravo so posegli številni svetovalci, ki so v glavnem potrdili pomisleke svetovalca Fajta. Ti pomisleki so: električni pretvornik bi bil preblizu že zgrajenih hiš in zidalnega območja; skazil bi lepi videz vasi ob vhodu vanjo; stal bi preblizu ceste (niti dva metra od nje oddaljen), saj se ne bi niti upošteval zakonik, ki varuje ceste. Kar pa je najbolj vprašljivo, je to, da občinski odbor ne razpolaga z nobeno dokumentacijo oz. nima načrta za ta pretvornik. Zaradi tega ni o čem sklepati. Odbor je, vidno v zadregi, umaknil točko z dnevnega reda. Svet je tako pooblastil odbor, da o zadevi seznanj vaščane na Vrhu sv. Mihaela ter skupaj z njimi najde zadovoljivo rešitev.

Naj dodamo, da bi lahko bili dali odboru pooblastilo že na seji dne 24. novembra lanskega leta.

F.D.

Svet slovenskih organizacij obvešča zainteresirana društva in župnije, da 31. marca zapade rok za predložitev prošenj za podporo na Deželno ravnateljstvo za šolstvo in kulturo v smislu čl. 5 dz 46/91 (prispevki za nakup, gradnjo in popravila kulturnih domov).

Slovenska skupnost sekcija za Števerjan

V torek, 9. marca, smo imeli v Sedejevem domu v Števerjanu sejo sekcije SSK za Števerjan. Seja je bila sklicana po želji pokrajinskega tajništva SSK iz Gorice, da bi navezalo tesnejše stike s sekcijami, posebno v tem trenutku, ko se bližajo pokrajinske in deželne volitve. Za pokrajinsko tajništvo SSK so se je udeležili A. Figelj, D. Grinovero in tajnik H. Corsi. Prisoten je bil tudi deželni tajnik in svetovalec SSK I. Jevnikar in pa deželni predsednik M. Terpin.

Na začetku je predsednik sekcije I. Vogrič pozdravil prisotne in povedal namen tega srečanja. Sledilo je tajniško poročilo, ki ga je podal tajnik D. Humar. Za tem se je razvila debata o bodočih volitvah. Situacija v tem trenutku ni prav rožnata, saj je v italijanskih krogih, tudi na Goriškem, postalo zelo moderno postaviti se proti Slovencem. Vse večinske, in torej tradicionalno močne stranke izgubljajo svojo oblast v luči vseh škandalov podkupnin v Italiji in ob podvigu Severne Lige, ki se je pojavila pred dobrim letom. Te stranke si sedaj hočejo obdržati vse svoje tradicionalne položaje (stolčke) prav na naši koži.

Deželni tajnik SSK Jevnikar je tudi razložil nov deželni volilni zakon, ki bo uveden prav za te volitve.

Člani pokrajinskega tajništva so tudi povedali, da je v Gorici začel de-

Prof. Pahor pobiral podpise

Ker jim je bilo ponovno prepovedano zborovati na tržaškem Velikem trgu, so prof. Samo Pahor in člani društva Edinost zasebno zbirali podpise k pismu, naslovljenemu na predsednika najpomembnejših organov Evropske skupnosti. V pismu zahtevajo, naj se ustrezno zaščitijo številne narodne manjšine, ki živijo v mejah italijanske države, kot npr. Okcitanzi, Ladinci, Grki, Nemci v Piemontu itd.

G. Franc Zlobec osemdesetletnik

Preteklo nedeljo je g. Franc Zlobec stopil v osemdeseto leto življenja. Rodil se je v Ponikvah na Krasu 24. marca 1913, novo mašo je imel v bližnjem Avberju leta 1939.

Sobratje in prijatelji voščimo zvestemu duhovniku vse najboljše ob doseženem življenjskem jubileju. Bog in Mati Marija naj ga ohranita še dolgo, da bo lahko še veliko dobrega napravil v korist skupnosti.

Ayala v Trstu

V Trstu se je v teh dneh mudil znani sicijski sodnik in poslanec Giuseppe Ayala. Predstavil je novo gibanje Demokrasko zavezništvo, katerega pobudnik je tudi bivši miljski župan in poslanec DSL Willer Bordon.

Občni zbor Kmečke zveze

Pod geslom »Močno kmetijstvo za nove izzive« je v nedeljo v Prosvetnem domu na Opčinah potekal občni zbor Kmečke zveze. Dotaknil se je vročih tem, ki zadevajo položaj kmetijstva na našem teritoriju. Slišati je bilo zaskrbljenost nad prihodnostjo, pa tudi posege, ki so odražali odločnost pri zavzemanju za okrepitev kmetijstva. Predvsem je bilo izraženo nasprotovanje razlastitvam in podobnim ukrepom, saj morajo o teritoriju odločati ljudje, ki na tem teritoriju živijo.

Občni zbor je izvolil nov odbor in vse pristojne organe ter izglasoval dve resoluciji: prvo, ki obsoja vojna grozodejstva v Bosni, je poslal Združenim narodom, drugo pa, ki obsoja italijansko izsiljevanje Slovenije in

hrvaške, pa predsedniku italijanske republike. Izražena je bila tudi podpora skupnemu slovenskemu predstavništvu pri oblikovanju skupnega zakonskega osnutka globalne zaščite.

Don G. Radole dobil zaslužen priznanje

Pretekli petek je tržaški župan podelil duhovniku G. Radoleju najvišje tržaško priznanje: občinski srednjeveški pečat za številne zasluge.

Don G. Radole se je rodil v Istri pred 72 leti. Od leta 1947 živi v Trstu, kjer je učil na glasbenem konservatoriju in v semenišču ter vodil pevski zbor tržaške stolnice. Kot glasbenik, pedagog, muzikolog, raziskovalec folklornih motivov Istre je izdal že veliko knjig in razprav. Napisal je izčrpno študijo o orglah v Istri in v Trstu ter o glasbenem življenju Trsta. Izdal je okrog 20 publikacij.

Čestitkam se pridružimo še mi, veselimo se, da je don Radole, prijazen in iskren človek, dobil tako odlično priznanje.

Ob tržaški reviji otroških in mladinskih zborov

Trst 21. marca 1993. Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta je — ob svoji trideseti obletnici — v nedeljo, 21. marca zelo uspešno priredila Revijo otroških in mladinskih zborov. Nastopilo je deset zborov s tržaškega zamejstva in eden (OPZ župnije Rodik) iz matične domovine.

Prvo, kar je nehoti vzbudilo pozornost, je bilo število mladih pevovodij (sedem od desetih ali kar 70%) — majhen in razveseljujoč posmeh črnogledim predvidevanjem za bodočnost cerkvenega kakor tudi petja nasploh. Iz tega vtisa sledi drugi: število in sestava zborov. Zaradi natalitetnega primankljaja skušajo vsi pevovodje združiti maloštevilčne moči (petje je povrh nujno vezano na selekcijske dejavnike, kot sta npr. posluš in veselje) v otroško-mladinsko enoto, ne ozirajoč se na starost. Najbrž sta samo mladostna energija in pogum zmožna spoprijeti se (in to danes!) z vsemi psihološko-vzgojnimi problemi, ki iz tega izvirajo. In o tem bi nam vedeli povedati marsikaj starejši in mlajši pevovodje sami. Instinktivno doživeto prepevanje mladih je že samo najlepše spričevalo njihovega dela.

Izjema v razčlenjenem starostnem odnosu do mladih pevcev je bila opazna predvsem pri Veseli pomladi z Opčin. Toda v tem primeru imamo v ozadju čisto specifičen humanistično-pedagoški vidik pevovodje. Besede govornika Bogdana Kralja, ravnatelja GM, so za ta pristop bile še najbolj na mestu. Gre pač za družbeno vlogo glasbe, ki jo je imela v antičnem grško-rimskem konceptu ter iz njega izvirajočem karolinškem Trivium-Quadrivium učnem sistemu. Resnici na ljubo je takšen služabniško-vzgojni pristop v zgodovini evropske misli že prerasel v času Preporoda, in to v sodobnejšo estetiko čistega izraza. Ko pa gre za človekov razvojni vidik, za odraščajoče, je pa videti, da je takšen pristop še vedno dokaj uporaben.

Ali bolje: uporaben bo pač moral ostati vsaj dotlej, dokler ne bomo skupaj zmožni ustvariti iz judovsko-krščanskega principa stvarjenja izvirajočega renesančnega modela: umetnik-poustvarjalec je stvarnik ob Stvarniku. Umetniški izraz je v tem

modelu po notranji nujnosti deležen na ustvarjalnem božjem stvariteljskem deju. Toda takšen celovit zasuk bi zahteval morda prevelik napor tako s strani pedagogov (v tem primeru v obliki zavzetih prijateljev v intimnem odnosu z mladimi) in predvsem staršev, ki pa se ravno zaradi sodobnih spremenjenih razmer še najbolj počutijo zmedene v svoji negovalni vlogi. Montessori, Don Bosco, Makarenko, Kodaly, Goitre bodo ostali zato izjeme in privilegij redkih rahločutečih staršev, vzgojiteljev in pevovodij.

Zato od razveseljivega 70-odstotnega števila mladih pevovodij lahko upravičeno pričakujemo

Otvoritev razstave o skavtizmu in gozdovništvu

Z izvedbo skavtske in taborniške himne se je v petek, 19. t.m., v Kulturnem domu v Trstu pričela otvoritev razstave o skavtizmu in gozdovništvu na Slovenskem. V sodelovanju z Muzejem narodne osvoboditve in pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze ter Sveta slovenskih organizacij sta jo priredila Slovenska zamejska skavtska organizacija in taborniki Rodu modrega vala. Razstava, ki obravnava v glavnem začetke in delovanje skavtov, gozdovnikov in tabornikov v Sloveniji, je bila v matični republiki že na ogled občinstvu.

V imenu organizatorjev je številne udeležence pozdravil Marijan Kravos, ki je spored otvoritve tudi povezoval. Zatem je prisotnim spregovorila skavtska načelnica Vera Tuta Ban. Dejala je, da predstavlja razstava dragocen kamenček naše nacionalne zgodovine. Razstava nam daje tudi možnost, da preverimo, katere vrednote so še žive. Pri tem je dala poudarek na usmerjanju mladih vsega sveta k vrednotam, ki osvobajajo, ki dajejo smisel življenja. Svoj govor je Vera Tuta Ban sklenila s pozitivno oceno o sodelovanju med skavtsko in taborniško organizacijo, ki kljub razlikam imata marsikaj skupnega.

Podobno je izzvenel govor načelnika zamejskih tabornikov Milana Pahorja, ki je razstavo ocenil kot izsek slovenskega mladinskega giban-

tudi novih uvidov, praktičnih pristopov in vizij za danes. Ali bo temu res tako, bo pokazala pripravljenost za izobraževalni napor, ki je danes postal neizbežen spremljevalec na vseh področjih, ne samo v glasbi. V glasbi in predvsem v petju pa je danes potreben še dodaten napor; petje ni več nekaj družbeno samoumevnega, kot je bilo pred kratkim, vsaj za nas Slovence. Rast, razvoj in iznajdba pa po drugi strani zahtevajo ugodne splošne razmere v medčloveških odnosih, predvsem žejo po organski rasti iz starega in spremembi le tega. Izbira ni stvar brezimne usode, je izključno v naših rokah.

Ivan Florjanc

ja in plod sodelovanja med Mariborom, Trstom in Ljubljano, torej med matico in zamejstvom. Njeno otvoritev je predstavil kot praznik skavtov in tabornikov ter se spomnil več kot štiridesetletnega obstoja teh dveh organizacij v zamejstvu. Namen razstave je seznaniti širšo javnost s skavtskim, gozdovniškim in taborniškimi delovanjem. Tudi Pahor se je ustavil ob vrednotah, ki so duša tega delovanja.

Sledila sta pozdrava deželnega svetovaleca Slovenske skupnosti Iva Jevnikarja, ki je poudaril potrebo, da se skavtsko življenje in delovanje pokaže naši javnosti, saj ostaja večinoma skrito, in Zdenka Merjaka v imenu državnega sekretarja Slovenije za Slovence po svetu dr. Petra Venclja. Zatem sta še spregovorila ravnatelj mariborskega Muzeja narodne osvoboditve Žnidarič in kustos Mira Grašič. Orisala sta razstavo in podala nekaj zgodovinskih podatkov o nastanku skavtizma in gozdovništva v svetu in na Slovenskem. Ti dve gibanji, je poudarila g. Grašičeva, sta dokaz, da Slovenci kot narod pri sprejemanju civilizacijskih vrednot nismo zaostajali. Tudi to je pripomoglo k nastanku slovenske države.

S tem se je zaključil uradni del otvoritve. Prisotni so si potem ogledali razstavo in izredno zanimiv film, ki prikazuje življenje in delovanje na taborjenju mariborskih gozdovnikov iz leta 1937.

Ivan Žerjal

Romanje v Velesovo

Kje in kaj je Velesovo, kamor bomo poromali, če Bog dà, v ponedeljek, 26. aprila?

Velesovo je vas oddaljena 11 km od Kranja proti Cerkljam. Znana je zaradi sloveče božje poti in velesovskega samostana v Adergasu. Iz te vasi je ameriški misijonar Ivan Čebulj (1732-1898) takrat splošno znan poliglot.

Velesovski samostan so ustanovili že pred letom 1238 velesovski graščaki. Ustanovna listina je bila izdana 11.12.1238. Patriarh Bertold je ustanovo potrdil. Poleg Stične je bilo v Velesovem največje gospodarsko podjetje v deželi. Samostan je slovel daleč zunaj Kranjske in mnogo plemiških rodbin je pošiljalo vanj svoje hčere. Tu so bivalo dominikanke, med katerimi je bilo precej hčera plemiških rodbin Gallov, Paradeiserjev in Raspov. Leta 1471 so Turki pod vodstvom Izak paše porušili velesovski samostan. Zelo je bil prizadet v reformacijski dobi. Tedaj je disciplina v samostanu popustila in red je bil proti koncu 16. stoletja popolnoma zanemarjen. Leta 1732 so začeli graditi nov samostan in novo cerkev, ki so jo dokončali leta 1771. Samostan je postal sloveča božja pot. Leta 1782 pa je cesar Jožef II. samostan ukinil. Zgradbe se drži Marijina cerkev, ki je eden najlepših baročnih spomenikov v Sloveniji. Ponaša se z romanskim Marijinim kipom iz leta 1200 in z odličnimi Kremser-Schmidtovimi oltarnimi slikami. Mentzingerjeve slike iz leta 1747 so prestavili na stene na koru. V letih 1908 - 1914 so cerkev obnovili. V samostanskih kletih so še ohranjene grobnice umrlih redivnic.

Na tej nam malo znani ali celo nepoznani božji poti nismo bili doslej — vsaj skupaj — še nikoli. Zato pa izkoristimo to lepo priložnost.

Primorska poje v Boljuncu

Revija Primorska poje je prišla na Tržaško, in sicer v Boljuncu, kjer so se v tamkajšnjem občinskem gledališču zvrstili oktet France Bevk iz Otaleža, moški pevski zbor Pergula od Sv. Petra, Sovodenjska dekleta, MePZ Adriatic iz Hrvatina, moški zbor Mirko Filej iz Gorice in mešani zbor Stanko Premrl iz Podnanosa. Prisotne je v imenu organizatorjev pozdravil predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev (ZSKD) Ace Mermolja, prisotni pa so bili tudi dolinski župan Pečenik, koprski župan Juri in predstavnik občine Marzabotto.

Katoliški glas dobite: v Ljubljani: Na Mačkovi 6 v Mariboru: ul. V. Kraigerja 2.

PREIZKAVA O PODKUPNINAH „ČISTE ROKE“ TUDI V TRSTU

Občinski odbornik v zaporu

V četrtek 18. t.m. so finančni stražniki aretirali občinskega odbornika in vidnega predstavnika tržaških socialistov Augusta Segheneja. Seghene naj bi nezakonito prejel 70 milijonov s strani graditeljev čistilnice v Žavljah. Odbornik se brani s trditvijo, da je denar namenil političnemu delovanju PSI. S tem naj bi propadla obtožnica glede podkupovanja, ostala pa bi samo obtožnica, ki se nanaša na ilegalno finansiranje političnih strank.

Medtem so preiskovalci zaslišali tudi bivšega predsednika pristaniške uprave Micheleja Zanettija, ki je pred časom dobil jamstveno obvestilo.

Romanje v Rim iz Tržaške

Tudi slovenski verniki iz tržaške škofije se bomo udeležili srečanja s svetim očetom v Rimu v soboto, 15. maja.

Za potovanje v Rim so na voljo razne možnosti. Slovenski duhovniki smo se odločili za naslednjo varianto.

Četrtek, 13. maja 1993: zjutraj odhod z avtobusom iz Trsta. Postanek v Firencah. V Rimu razmestitev po sobah v hotelu, večerja in počitek.

Petek, 14. maja: z vodičem ogled Rima.

Sobota, 15. maja: dopoldne sv. maša v baziliki sv. Petra, potem srečanje s svetim očetom. Popoldne prosto.

Nedelja, 16. maja: odhod iz Rima. Sv. maša v romarski cerkvi »Madonna delle Vertighe« pri Arezzu. Kosilo pri Firencah. Zvečer doma.

Potovaje z udobnimi avtobusi. V Rimu bivanje v hotelu I. kategorije. Sobe z dvema posteljama. Za enoposteljeno sobo doplačilo. Hrana od večerje prvega dne do kosila zadnjega dne.

Stroški: 435.000 lir. Ob vpisu se da na račun 200.000 lir, ostalo do 1. maja 1993.

Vpisovanje: do 5. aprila, če ne bo že prej napolnjen avtobus. Vpis pri svojem duhovniku ali naravnost pri Stanku Zorku v Rojanu, ki daje tudi vsa pojasnila. Tel. 41-46-46 (ob uri kosila ali večerje).

OBVESTILA

Spokorno bogoslužje s priložnostjo za sv. spoved bo v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu na 5. postno ali tiho nedeljo ob 16. uri. Vodil ga bo Jože Kunčič, župnik v Sv. Križu pri Trstu. S petjem bo sodeloval svetoivanski cerkveni pevski zbor. Na voljo bo več spovednikov. Med spovedovanjem bo pobožnost križevga pota.

Romanje v Rim in obisk k sv. očetu

Štiri škofije naše dežele bodo 15. maja vrnilo obisk sv. očetu Janezu Pavlu II., ki je lansko pomlad obiskal naše kraje.

Organizatorji in voditelji romanja so sporočili sledeče:

- romanje bo trajalo tri dni - od 14. do 16. maja;
- iz Gorice bo odpotoval tudi avtobus za slovenske romarje dekanije Štandrež.
- vpisujejo vsi slovenski duhovniki, lahko pa se vpišete pri g. Karlu Bolčini (tel. 390610 med 18.30 in 20.00 uro).
- vožnja z avtobusom, prenočišče v Rimu v dvoposteljnih hotelskih sobah.
- cena: 280.000 lir, ob vpisu predplačilo 50.000.
- v Rimu skupna sv. maša, srečanje s sv. očetom, ogled mesta Rima. Priložnost za nakupe in sprostitve.
- vpisovanje se zaključi 20. 4.

Tokrat imamo romarji zopet izredno priložnost za obisk večnega mesta in srečanje s sv. očetom. Zaradi velikega zanimanja vpisujemo tudi na upravi našega lista, na Placuti št. 18.

Alojz Bužinel - 90-letnik

»Sedemdeset let je doba našega življenja, osemdeset let, če smo krepki«, pravi psalmist (psalm 89). Priti do 90. leta in obhajati izpolnjeno 90. obletnico pri še kar se da dobrem zdravju in zlasti bistri pameti, je že izreden dar, zaradi katerega se je treba Bogu zahvaliti in se primerno poveseliti. To je tudi storil naš Gigi Bužinelov v krogu družine pa tudi prijateljev iz slovenskega občestva, ki se zbira pri Subidi. Njegov tenor ni več tako bleščeč, kakor je bil v mladih letih na medanskem koru, pa se še vedno oglašva v pevskem zboru pri sv. maši na Subidi. Pri tem tudi ne smemo pozabiti, da je že iz mladih let »umen kmetovalec«, ki si je ustvaril z družino izredno podjetno vinogradniško kmetijo v zaselku Pradež pri Krminu. Vedno pa je tudi bil dejavno prisoten in je tudi sedaj, kolikor mu leta dopuščajo, v življenju krminskega slovenskega občestva, ki se zbira pri Subidi. Dragi Gigi, še mnogo lepih let v krogu družine in prijateljev, ki te imajo radi in te cenijo!

RAZPIS 23. FESTIVALA DOMAČE GLASBE »ŠTEVERJAN 93«

SKPD »F.B. SEDEJ« iz Števerjana
razpisuje

23. festival domače glasbe »Števerjan 93«, ki bo v Števerjanu 3. in 4. julija 1993 MED BOROVCMI.

Rok za prijavo poteče 31. maja 1993

Prijave morajo biti poslane na sledeči naslov: SKPD »F.B. SEDEJ«
Trg Svobode, 6
34070 Števerjan
Gorica - Italija

Za podrobnejše informacije se lahko obrnete na tajnico društva »F.B. SEDEJ« Franko Padovan
tel. (0481) 8841160 v popoldanskih urah

DRUŠTVO SABOTIN

vabi na ogled igre

MATI

ki jo bo predstavila gledališka skupina ODER 90
v nedeljo, 28. marca, ob 18.00 uri v bivši osnovni šoli v Štmavru.

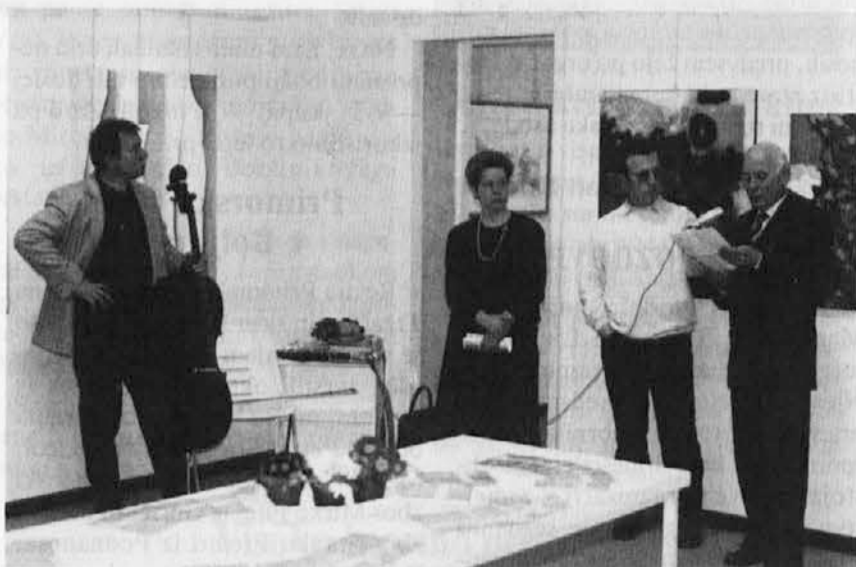
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

sklicuje

Redni letni občni zbor

v ponedeljek, 29. marca 1993, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici

Srečanje desetih goriških umetnikov v Katoliški knjigarni

Z otvoritvenega večera

Katoliška knjigarna je v sodelovanju z Zvezo slovenske katoliške prosvete pripravila enkratno kultur-

no doživetje za vse ljubitelje likovne umetnosti na Goriškem. Oskar Beca, Nadja Bevcar, Silvan Bevcar, Bogdan Butkovič, Patrizia Devidè, Robert Faganel, Vanja Franko, Hijacint Jussa, Vladimir Klanjšček, Andrej Kosič, to so imena desetih umetnikov, ki so se v petek, 19. marca, predstavili in nam nudili lepo priložnost, da se seznanimo z ustvarjanjem naših slikarjev, ki delujejo v deželi in v nekaterih primerih tudi izven nje. Razstava, ki bo odprta do 3. aprila, je obenem tudi dostojen dokaz slovenske prisotnosti v likovnem prostoru naše dežele.

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

četrtak ob 20.30
nedelja ob 19.30 (ponovitev)

- Bo zdaj konec Mitterandovega cinizma?
- Nezaželena slovenščina na TV Koper
- Bo slovenski senator skrbel za italijanske zdomce?
- Je slovenska manjšina del ali žrtev strankarstva?

Jožek Bertolini

(ob 5. letnici smrti)

*Bila oljčna je nedelja,
ko smrt te je ujela.
Pustil si praznino,
ki nikdar ne bo napolnjena.
Tvoj vesel nasmeh
nam vedno je v spominu.
Ljubil si gore, sneg
in tam izgubil si življenje.
Zdaj v grobu počivaš...*

Tomek

Koroška poje

Letošnja Koroška poje se je odvijala v Celovcu in na Trbižu v nedeljo, 7. in 14. marca.

V Celovcu je bila posvečena Antonu Martinu Slomšku in je obsegala nastop raznih mladinskih zborov, med njimi tudi Vesela pomlad z Opčin, ki jo vodi Franc Pohajač. V drugem delu pa so združeni pevski zbori, solisti in orkester izvedli večernice v čast škofu A.M. Slomšku. Besedilo, pod naslovom »Reke mojega življenja« je pripravil pisatelj Alojz Rebul, uglasbil in dirigiral pa je prof. Jože Ropitz. Program se je odvijal v glavni mestni cerkvi v Celovcu.

Trbiž je letos prvič gostil Koroško poje, in sicer v kulturnem centru v nedeljo, 14. marca. Uvodoma sta številne goste in publiko pozdravila Salvatore Venosi za domače organizatorje in dr. Janko Zerzer predsednik Krščansko kulturne zveze iz Celovca, ki prireja Koroško poje.

Na Trbižu je nastopilo devet zborov, trije iz Koroške, Višarski kvintet iz Ukev, moški zbor iz Žabnic, gruppo corale iz Trbiža in mešani zbor »Pod lipo« iz Čedad. Zvezo slovenske katoliške prosvete iz Gorice je zastopala moška pevska skupina »Akord« iz Podgore pod vodstvom Mirka Špacapana. Popoldan je lepo uspel.

ŠPORT

Petris Tolmec
Olympia CDR

1:3 (15:10, 11:15, 7:15, 8:15)

Olympia: Terpin A., S. in J., Vogrič A. in M., Devetak, Šfiligoj, Povše, Dorni, Petejan, Komjanc.

Goriška Olympia je tokrat gostovala pri ekipi, ki se bori proti izpadu. Razlika na tehnični ravni je bila razvidna in tudi prvi set so domačini osvojili predvsem zaradi številnih napak naše ekipe. Olympia je namreč začela precej nezbrano in nemotivirano, tako da je bila igra neurejena in v napadu tudi precej neučinkovita. Domačini so v začetku osvojili nekaj točk prednosti in to razliko nato še večali do rezultata 14:7. Takrat so gostje končno začeli igrati bolje; prvi set je bil sicer že izgubljen, zato pa jim je uspelo v drugem nizu obrniti potek igre. Od takrat naprej je bila tekma stalno v rokah Olympie, čeprav ta vseeno ni prikazala najboljših igr; največja težava pri igranju proti slabšemu nasprotniku je namreč prav pomanjkanje motivacije. Pri naših se je v napadu izkazal Boris Šfiligoj, v obrambi pa Simon Terpin.

Igor Povše

Radio Trst A

Sporod od 28. marca do 3. aprila 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Skrivnost šepetajočega otoka.« 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca. 15.30 Krajevne stvarnosti. 17.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 8.55 15 minut z... 9.10 »Ljubi... ne ljubi...«. 11.30 Marko Sosič: »Rosa na steklu«. 12.00 Kamen in sonce. 12.40 Naša pesem. Komorni moški zbor iz Celja vodi Katja Kovač. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Nagradna abeceda. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica. 9.30 Glasbene novice. 11.30 Marko Sosič: »Rosa na steklu«. 12.00 Napoznani planet Zemlja. 12.40 Naša pesem. Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane vodi Andrej Misson. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Jože Babič: »Rosa L. - kronika o neki revolucionarki«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev. 11.30 Marko Sosič: »Rosa na steklu«. 12.00 Male skrbi - veliko veselje. 12.40 Naša pesem. Moški zbor Slava Klavara iz Maribora vodi Bojan Gorič. 13.20 Na goriškem valu. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam«.

Četrtek: 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa. 11.30 Marko Sosič: »Rosa na steklu«. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.40 Naša pesem. Komorni zbor Trebnje vodi Igor Teršar. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Okno na Arbat. 9.00 Literarni utrinek. 12.00 Alpe-Jadran. 12.40 Naša pesem. Akademski pevski zbor Maribor vodi Alenka Korpar. 14.10 Otroški kotiček: »Barvna šahovnica«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.30 Mladi val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Bučanje himalajskih hudournikov. 10.10 Koncert v gledališču Miela v Trstu. 11.30 Marko Sosič: »Rosa na steklu«. 12.00 Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezijske. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Ciril Zlobec: »Italijanska srečanja slovenskega pesnika«. 16.00 Šaljivo - resno. 18.00 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjana Rožanca.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Recital Bernarde Fink v Katoliškem domu decembra '92